

**ORTAOKUL 8.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OLUMLU VE OLUMSUZ
MÜKEMMELİYETÇİLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ***

**EXAMINATION OF POSITIVE AND NEGATIVE PERFECTIONISM LEVELS OF
MIDDLE SCHOOL 8TH GRADE STUDENTS**

Doç. Dr. Ahmet Hakan HANÇER

Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Böl., Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Sivas/Türkiye

Zeynep TÜFEKÇİ

Yük. Lis. Öğr., Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Böl., Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Sivas/Türkiye

ÖZ

Bu çalışma, Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda 8.Sınıf öğrencilerinin Olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyi, cinsiyete, kardeş sayısına, devlet okullarında ya da özel okullarda öğrenim görmesine bağlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Araştırmada, var olan durumu ortaya koymak amacıyla betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini ise Sivas da ortaokul 8.sınıflarda öğrenim gören ve tesadüfi olarak belirlenen 92 Kız ve 58 Erkek olmak üzere toplam 150 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve Kırdök (2004) tarafından geliştirilen “Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise, ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerini analiz ederken istatistiksel tekniklerden aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (S), olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin, cinsiyete, kardeş sayısına ve okul türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için değişkenin düzeyi iki olduğunda t testi, düzeyin ikiden çok olduğu durumlarda da ANOVA kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin; olumlu mükemmeliyetçilik düzeylerinin yüksek, olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin orta düzeyde olduğu, cinsiyete göre olumlu mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı fakat olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında erkekler lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin kardeş sayısına göre olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı, öğrenim gördükleri devlet okulu ya da özel okul durumuna göre hem olumlu hem de olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri açısından özel okulda öğrenim gören öğrenciler lehine anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Olumlu mükemmeliyetçilik, olumsuz mükemmeliyetçilik, cinsiyet

ABSTRACT

Purpose of this study is to determine positive and negative perfectionism levels of 8th Grade Secondary School Students. This study analyzed whether or not positive and negative perfectionism levels of 8th Grade Secondary School Students vary based on gender, number of siblings, studying at government schools or private schools. The study used descriptive research method for revealing the current situation. The randomly selected sample group of the study has total 150 students, 92 female and 58 male students, who go to 8th Grade at a secondary school in Sivas province. “Personal Information Form” designed by the researcher and “Positive & Negative Perfectionism Scale” designed by Kırdök (2004) were used as data collection tools. As for data analysis, statistical techniques arithmetic mean (\bar{X}) and standard deviation (S) were used to analyze positive and negative perfectionism levels of 8th grade secondary school students and if the variable level was two, t test was used to determine whether positive and negative perfectionism levels vary based on gender, number of siblings and type of school or not and ANOVA was used if the level was above two. The analysis of collected data confirmed that positive perfectionism levels of 8th grade secondary school students are high, negative perfectionism levels are medium and there is no significant difference between positive perfectionism levels based on gender but there is a significant difference in favor of the male students in terms of negative perfectionism levels. Besides, it was concluded that there is no significant difference between positive and negative perfectionism levels based on number of siblings and, as for the criteria related to studying at a government school or private school, there are significant results in favor of students attending to private school in terms of both positive and negative perfectionism levels.

Keywords: Positive perfectionism, negative perfectionism, gender

* Bu çalışma 13-15 Ekim 2016 tarihleri arasında Rize’de düzenlenen VI. Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Öğrencilerin akademik başarı ve davranışları üzerinde önemli etkilerinin olduğu ifade edilen mükemmeliyetçilik, Burns (1980) tarafından, kişinin en iyiyi yapmak için aşırı çaba sarf etme ve aynı zamanda hata yapmaktan kaçınma eğilimi olarak tanımlanmaktadır.

Somov (2010)'a göre ise mükemmeliyetçilik bir çeşit açıklıktır ve mükemmeliyetçi bireylerin üç temel açlığı vardır. Bunlar; onaylanma/doğrulanma açlığı, yansıtma/dikkat açlığı ve kontrol/kesinlik açlığıdır. Onaylanma/doğrulanma açlığı, mükemmeliyetçinin kafasının rahat edebilmesi için başkaları tarafından yaptıklarının onaylanması ihtiyacıdır. Yansıtma/dikkat açlığı, mükemmeliyetçinin çevresindeki insanların dikkatini çekme, onların ilgi odağı olma ihtiyacıdır. Kontrol/kesinlik açlığı ise mükemmeliyetçinin yaptıklarından emin olma ve emin olma için aşırı kontrol etme ihtiyacıdır (Akt: Kahraman ve Pedük, 2014)

Son yıllarda yaygın olan bir diğer yaklaşım da mükemmeliyetçiliğin iki yönü olduğudur Pozitif şekli ile; normal sağlıklı ve uyumlu fonksiyonel olan olumlu şekli ve negatif şekliyle; nevrotik, sağlıklı olmayan ve fonksiyonel olmayan olumsuz şeklidir (Rhemaume ve diğ, 2000; Rice, Ashby ve Slaney, 1998; Stumpf ve Parker, 2000; Terry-Short, Owens, Slade ve Dewey, 1995; Akt: Dilmaç vd., 2009). Burns ve Fedewa (2004), pozitif ve negatif mükemmeliyetçilerin arasında gerçek bir fark olduğunu vurgulamışlardır. Yaptıkları araştırmanın sonucunda, negatif mükemmeliyetçilerin stresli durumlar için olumsuz başa çıkma becerisi sergilediklerini ve daha zayıf düşünme yapısına sahip olduklarını aynı zamanda pozitif mükemmeliyetçilerin problemleriyle aktif olarak çözüm bulmaya çalıştıkları sonucunu elde etmişlerdir. Pozitif mükemmeliyetçiler kendilerini pozitif kalıplarla, negatif mükemmeliyetçiler ise kendilerini yalnızca negatif kalıplarla telkin etmektedirler.

İnsanların yaşamları içerisindeki belki de en önemli gelişim dönemlerinden birisi çocukluk ile yetişkinliğe geçiş döneminde yer alan ergenlik dönemidir (Shullman ve Ben-Artzi, 2003). Ortaokul öğrencilerinin yaş aralığında başlayan bu dönem, kişinin davranışlarında ve bilişsel yeteneklerinde meydana gelen değişiklikler açısından önemli bir dönemdir. Ergenlik dönemi, biyolojik, psikolojik, toplumsal ve ekonomik değişimlerin bir arada yaşandığı bir geçiş dönemidir (Steinberg, 2007). Yaşanan değişimle birlikte ergenler beden algısı, fiziksel aktiviteler, akranlar ile olan ilişkiler ile meşgul bir hale gelmektedirler. Yaşam biçimlerinde gerçekleşen bu değişim ise ergeni toplumun risk altındaki önemli gruplarından biri haline getirmektedir (Alikaşifoğlu ve Ercan, 2009). Bu dönemde yaşanan değişimler bireyin kişisel gelişimi ve akademik hayatı için önemli olup bu değişimlere yeterince uyum sağlanamaması halinde bundan sonraki yaşamı olumsuz yönde etkileyebilecektir.

Bu düşüncelerden hareketle çalışma, ergenlik dönemi içerisinde bulunan Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiş ve aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır.

1. Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyi nedir?
2. Olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyi, cinsiyet ve kardeş sayısına bağlı olarak farklılaşmakta mıdır?
3. Devlet okullarında öğrenim gören Ortaokul 8.Sınıf Öğrencileri ile özel okullarda öğrenim gören Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, var olan durumu ortaya koymak amacıyla betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar (Büyüköztürk vd., 2016).

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında Sivas da ortaokul 8.Sınıfta öğrenim gören tüm ortaokul öğrencileri olarak belirlenmiştir. Örneklemine ise Sivas da ortaokulda öğrenim gören ve tesadüfi olarak belirlenen 92 Kız ve 58 Erkek olmak üzere toplam 150 ortaokul öğrencisi oluşturulmuştur.

2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, "Kişisel Bilgi Formu" ve "Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği" kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Form araştırmaya katılan öğrencilerin, öğrenim gördükleri okul ismi, kardeş sayısı ve cinsiyetlerini belirlemeye yönelik olarak kullanılmıştır.

Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (OOMÖ): İlköğretim öğrencilerine uygulanan ölçek Kırdök (2004) tarafından geliştirilmiştir. Ortaokula devam etmekte olan ön ergenlerin mükemmeliyetçilik özelliklerini ölçmeye yönelik olarak hazırlanan bu ölçekte her madde için dördümlü likert tipi bir derecelendirme (1=Hiç uygun değil, 2=Uygun değil, 3=Uygun, 4=Tamamen uygun) kullanılmıştır. Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğinden (10 madde) alınabilecek puan 10 ile 40 arasında, olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeğinden (7 madde) alınabilecek puan ise 7 ile 28 arasında değişmektedir. Ölçekte toplam puan yoktur. Her iki alt ölçekte de alınacak puan yükseldikçe mükemmeliyetçilik düzeyi artmaktadır. Ölçekte ters dönmüş ifadeler bulunmamaktadır. Ölçeğin test-tekrar test güvenilirlik katsayıları olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeği için 0.75; olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeği için 0.78 olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin belli zaman aralıkları içinde uygulanması durumunda kararlılık göstereceği anlamına gelmektedir.

2.3. Veri Analizi

Verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığını ortaya koymak amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır. Kolmogorov-smirnov testine göre; "Sorgulama Becerileri" ölçeğinden elde edilen veriler için $p=0.62$ olduğu yani, ölçekten elde edilen veriler için anlamlılık düzeyinin $p>0.05$ olduğu bulunmuştur. Bu nedenle araştırmada parametrik istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Bu kapsamda, ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerini analiz ederken istatistiksel tekniklerden aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (S), olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin, cinsiyete, kardeş sayısına ve okul türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için ise değişkenin düzeyi iki olduğunda t testi, düzeyin ikiden çok olduğu durumlarda da ANOVA kullanılmıştır.

3.BULGULAR

Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular, alt problemler dikkate alınarak tablolandırılmış ve analiz sonuçlarına dayalı yorumlar yapılmıştır.

1. Alt Probleme Ait Bulgular

Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyinin ne olduğunu belirlemek için veriler, öğrencilerin aldıkları minimum (min), maksimum (max), ortalama puan ve standart sapma olarak Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Düzeyleri

Mükemmeliyetçilik	N	Min	Max	\bar{X}	S
Olumlu Mükemmeliyetçilik	150	10,00	40,00	30,287	5,829
Olumsuz Mükemmeliyetçilik	150	7,00	27,00	16,987	4,693

Tablo 1 incelendiğinde Ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin Olumlu Mükemmeliyetçilik düzeylerine yönelik minimum 10 puan maksimum 40 puan aldıkları ortalama puan olarak ise $\bar{X}=30,287$ olduğu görülmektedir. Olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 10 en yüksek puan ise 40'dır. Yani öğrencilerin aldıkları ortalama puanın yüksek olduğu söylenebilir. Olumsuz Mükemmeliyetçilik alt ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 7 ve en yüksek puan ise 28'dir. Öğrencilerin yapılan bu araştırmada aldıkları minimum 7 puan maksimum ise 27 puandır. Ortalama puan ise $\bar{X}=16,987$ 'dir. Yani öğrencilerin Olumsuz Mükemmeliyetçilik için aldıkları puanın ortalamasının üzerinde olduğu ifade edilebilir.

2. Alt Probleme Ait Bulgular

8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin, cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için veriler t-testi ile analiz edilmiş ve bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Olumlu Ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Düzeylerine Yönelik t-Testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	P
Olumlu Mükemmeliyetçilik	Kız	92	30,587	5,427	0,794	0,429
	Erkek	58	29,810	6,433		
Olumsuz Mükemmeliyetçilik	Kız	92	16,130	4,435	2,882	0,005
	Erkek	58	18,3448	4,806		

Tablo 2 incelendiğinde 8.Sınıfta öğrenim gören kız öğrencilerin olumlu mükemmeliyetçilik düzeylerine yönelik ortalama puanın $\bar{X}=30,587$, erkek öğrencilerin ise $\bar{X}=29,810$ olduğu görülmektedir. Her iki cinsiyet grubundaki öğrencilerinde olumlu mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak %95 güven aralığında anlamlı bir farkın ($P>0,05$) olmadığı ve aldıkları ortalama puanın yüksek olduğu söylenebilir.

Olumsuz Mükemmeliyetçilik düzeylerine yönelik ise kız öğrencilerin ortalama puanı $\bar{X}=16,130$, erkek öğrencilerin ise $\bar{X}=18,3448$ olduğu görülmektedir. Her iki cinsiyet grubundaki öğrencilerin olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu ($P<0,05$), ortalama puanlar dikkate alındığında bu farkın erkek öğrenciler lehine olduğu görülmektedir.

8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin, kardeş sayısına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için veriler ANOVA ile analiz edilmiş ve bulgular Tablo 3, Tablo 4 ve Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 3. Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Kardeş Sayısına Göre Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Düzeyleri

		N	\bar{X}	S	Min	Max
Olumlu	0 Kardeş	7	32,143	4,8790	25,00	40,00
Mükemmeliyetçilik	1 Kardeş	25	31,160	6,8040	10,00	40,00
	2 Kardeş	55	30,345	6,1807	10,00	40,00
	3 Kardeş	28	29,500	4,9328	16,00	36,00
	4 Kardeş	17	29,059	6,5529	16,00	38,00
	5 Kardeş	10	30,400	3,6872	25,00	35,00
	6 Kardeş	5	30,800	6,5342	24,00	38,00
	7 Kardeş	1	30,000	.	30,00	30,00
	8 Kardeş	2	31,000	4,242	25,00	34,00
Olumsuz	0 Kardeş	7	16,571	3,952	13,00	24,00
Mükemmeliyetçilik	1 Kardeş	25	16,360	4,990	7,00	26,00
	2 Kardeş	55	17,909	5,392	7,00	27,00
	3 Kardeş	28	16,178	3,761	10,00	26,00
	4 Kardeş	17	16,882	4,428	11,00	26,00
	5 Kardeş	10	17,200	3,794	10,00	23,00
	6 Kardeş	5	16,800	4,381	10,00	22,00
	7 Kardeş	1	16,000	.	16,00	16,00
	8 Kardeş	2	13,000	2,828	11,00	15,00

Tablo 3 incelendiğinde, genelde kardeş sayısının 2 olduğu (55 kişi) en az kardeş sayısının ise 7 (1kişi) olduğu görülmektedir. Olumlu Mükemmeliyetçilik puanları, minimum 10 ile maksimum 40 puan aralığında ve ortalama puanlar ise 29,059 ile 32,143 puan aralığında değişmektedir. En düşük ortalama ($\bar{X}=29,059$) puanın 4 kardeşli öğrencilerde, en yüksek ortalama ($\bar{X}=32,143$) puanın ise hiç kardeşi olmayan öğrencilerde olduğu görülmektedir. Tüm öğrencilerin ortama puanının olumlu mükemmeliyetçilik ölçeği ortalama puanının üstünde olduğu yani olumlu mükemmeliyetçilik düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleriyle ilgili olarak öğrencilerin aldıkları puan minimum 7 maksimum 27 puan aralığında olduğu ve ortalama puanın ise 13,000 ile 17,909 Puan aralığında değiştiği görülmektedir. En az ortalama ($\bar{X}=13,000$) puanı 8 kardeşli öğrencinin en yüksek ortalama ($\bar{X}=17,909$) puanı ise iki kardeşi olan öğrencilerin aldığı görülmektedir.

Ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin kardeş sayısına göre olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı ANOVA ile analiz edilmiş ve analiz sonuçları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin Kardeş Sayısına Göre Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Düzeylerine Yönelik ANOVA Sonuçları

	Faktör	KT	Sd	KO	F	P
Olumlu Mükemmeliyetçilik	Gruplar arası	88,879	8	11,110	0,315	0,959
	Gruplar içi	4971,795	141	35,261		
	Toplam	5060,673	149			
Olumsuz Mükemmeliyetçilik	Gruplar arası	109,682	8	13,710	0,609	0,769
	Gruplar içi	3172,292	141	22,499		
	Toplam	3281,973	149			

Tablo 4 incelendiğinde, 8.sınıf öğrencilerinin kardeş sayısına göre olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan %95 güven aralığında anlamlı bir fark ($p>0,05$) olmadığı, görülmektedir.

3. Alt Probleme Ait Bulgular

Devlet okullarında öğrenim gören Ortaokul 8.Sınıf Öğrencileri ile özel okullarda öğrenim gören ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için veriler t-testi ile analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Okula Göre Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Düzeylerine Yönelik t-Testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	P
Olumlu Mükemmeliyetçilik	Devlet Okulu	78	30,166	6,292	42,430	0,001
	Özel Okul	72	30,417	5,320		
Olumsuz Mükemmeliyetçilik	Devlet Okulu	78	16,694	4,38191	32,328	0,001
	Özel Okul	72	17,472	4,99005		

Tablo 5 incelendiğinde, Devlet okulları 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin olumlu mükemmeliyetçilik düzeylerine yönelik ölçekten aldıkları ortalama puan $\bar{X}=30,166$, özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin ortalama puanı ise $\bar{X}=30,417$ 'dir. Hesaplanan t değerine göre %95'lik güven aralığında ($p<0,05$); devlet ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin olumlu mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu gözlenmiştir. Ortalama ve standart sapma değerleri dikkate alındığında, bu farkın, özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin lehine olduğu görülmektedir.

Olumsuz Mükemmeliyetçilik düzeylerine yönelik ise, devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin ortalama puanı $\bar{X}=16,694$, özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin ortalama puanı $\bar{X}=17,472$ 'dir. Gruplar için t testi analizi sonucunda, hesaplanan t değerine göre ($p<0,05$); gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu gözlenmiştir. Ortalama ve standart sapma değerleri dikkate alındığında bu farkın, özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin puanları lehine olduğu belirlenmiştir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇLAR

Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin belirlenmesi amacı ile yapılan bu çalışmada alt problemlere göre incelenen sorulara ilişkin yanıtlar şöyledir.

Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin olumlu mükemmeliyetçilik düzeylerinin, ölçekten aldıkları ortalama puana göre yüksek olduğu, olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri için ise alınan ortalama puana göre orta düzeyde olduğu görülmüştür. Elde edilen bu bulgulara göre, olumlu mükemmeliyetçiliğin yüksek olması (Parker, 2000; Kottman ve Ashby, 2000; Stoeber ve Eismann, 2007) araştırmacıların yaptıkları çalışmalara göre, öğrencilerin performansını artıran ve bireyleri başarıya götüren bir güç olarak görülebileceği ifade edilmektedir.

Olumsuz mükemmeliyetçi öğrenciler ise, kendileri için gerçekçi olmayan hedefler belirler (Enss, Cox ve Clara, 2002), başarısızlık korkusu ile motive olur (Blackburn, 2003), başarı ölçütü olarak sosyal karşılaştırmaları kullanır (Slaney, Rice ve Ashby, 2002) ve belirledikleri yüksek standartlara ulaşmaya çalışırken karşılaştıkları başarısızlık durumlarında kendilerini suçlamaktadırlar (Flett ve Hewitt, 2002; Kottman ve Ashby, 2000; Rice ve Ashby, 2007). Bu nedenle, olumlu mükemmeliyetçiliğin başarı üzerinde pozitif bir etkisinin olduğu düşünülürken, olumsuz mükemmeliyetçiliğin başarı üzerinde negatif bir etkisinin olduğu düşünülmektedir (Ram, 2005).

Cinsiyete göre, olumlu mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak %95 güven aralığında anlamlı bir farkın ($P>0,05$) olmadığı, olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri için ise ortalama puanlar arasında erkekler lehine anlamlı bir farkın ($P<=0,05$) olduğu görülmüştür. Tire (2011) ön ergenlerle yaptığı çalışmada bu çalışmayla aynı sonuçlara ulaşmıştır. Bu konuda yapılan diğer çalışmalarda ise bazılarında öğrenciler arasında anlamlı bir farkın olmadığı (Chang ve Sanna, 2012; Deniz, 2011) belirtilirken, kız öğrencilerin olumlu mükemmeliyetçilik düzeylerinin, erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu belirten çalışmalar da (Kahraman ve Pedük, 2014) görülmektedir. Bu durum, Dinç (2001) tarafından annelerin çocuk yetiştirmede babalara göre daha dominant olduğundan ve sıklıkla çocuklarını özellikle kız çocuklarını eleştirdiğinden, kız çocukları da annelerle özdeşleşip çevreye eleştirel gözle baktıklarından daha mükemmeliyetçidirler şeklinde açıklanmıştır.

Kardeş sayısına göre olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel açıdan %95 güven aralığında anlamlı bir fark ($p>0,05$) yoktur. Kardeş sayısı ile mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkiyi belirlemek

üzerine yapılan çalışmalarda ise, Benk (2006) 3 kardeş ve üzerine sahip olanların 1 kardeşe sahip olanlara oranla mükemmeliyetçilik özelliğinin daha yüksek olduğunu bulmuştur. Bu çalışmada olduğu gibi (Deniz, 2011) kardeş sayısı değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık görülmediğini tespit etmiştir.

Devlet ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu bu farkında, özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin lehine olduğu görülmüştür. Tire (2011) yaptığı benzer çalışmada ön ergenlerin eğitim gördükleri okul türü ile olumlu mükemmeliyetçilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu bu farklılığın da devlet okulunda eğitim alan ön ergenler lehine olduğunu, olumsuz mükemmeliyetçilik puanlarında ise eğitim gördükleri okul türüne göre anlamlı bir farkın olmadığını belirtmiştir. Ancak, Benk (2006) lise öğrencileriyle yaptığı çalışmasında özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin diğer okullarda öğrenim görenlere göre sosyal odaklı mükemmeliyetçilik puanlarının daha yüksek olduğunu belirtmiş ve bunun nedeninde özel lisede okuyan öğrencilerin, temel ihtiyaçlarını karşılamış, kendileriyle ilgilenmeye maddi ve manevi olarak daha hazır olduklarından, kendine yönelik mükemmeliyetçilik puanlarının daha yüksek olabileceğini belirtmiştir.

Bu çalışma ortaokul 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin belirlenmesini kapsamaktadır. Tüm ortaokulda öğrenim gören öğrencileri kapsayacak şekilde ve mükemmeliyetçilik düzeylerini etkileyen faktörler üzerinde kapsamlı çalışmaların yapılması faydalı olacaktır. Özellikle olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçiliğin öğrencilerin kişilikleri üzerinde nasıl etkiye neden olduğu yönünde araştırmaların artırılması ve bu yönde tedbirlerin alınması öğrencilerin gelecek yaşamlarında daha sağlıklı bir kişilik yapısına sahip olmaları açısından önemli olacaktır.

KAYNAKÇA

- Alikaşifoğlu, M. ve Ercan, O. (2009). Ergenlerde riskli davranışlar. *Türk Pediatri Arşivi Dergisi*, 44:1-6.
- Blackburn, S. M. (2003). *The Relationship Between Perfectionism, Aversive Self-Awareness, Negative Affect and Binge Eating*. Unpublished Master Thesis, University of Canterbury.
- Benk, A. (2006). *Üniversite Öğrencilerinde Mükemmeliyetçi Kişilik Özelliğinin Psikolojik Belirtilerle İlişkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Burns, D. D. (1980). *The Perfectionist's Script for Self-Defeat*. *Psychology Today*, pp. 34-51.
- Burns, L. R. ve Fedewa, B. A. (2004). *Cognitive Styles: Links with perfectionist thinking*. *Personality and Individual Differences*, 38, 103-113.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chang, C. E. ve Sanna, L. J. (2012). *Evidence for the Validity of the Clinical Perfectionism Questionnaire in a Nonclinical Population: More Than Just Negative Affectivity*. *Journal of Personality Assessment*, 94(1), 102-108.
- Deniz, N. (2011). *Liseye Devam Eden Ergenlerin Risk Alma Davranışları İle Mükemmeliyetçilik Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Dilmaç, B., Aydoğan, D., Koruklu, N. ve Deniz, M. E. (2009). *İlköğretim Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Özelliklerinin Mantıkdışı İnançlarla Açıklanabilirliği*. *İlköğretim Online*, 8 (3) 720-728.
- Enns, M. W., Cox, B. J. ve Clara, I. (2002). *Adaptive and Maladaptive Perfectionism: Developmental Origins and Association with Depression Proneness*. *Personality and Individual Differences*, 33, 921-935.
- Flett, G. L. ve Hewitt, P. L. (2002). *Perfectionism and Maladjustment: An Overview of Theoretical, Definitional and Treatment Issues*. In G.L. Flett & P.L. Hewitt, (Eds.). *Perfectionism: Theory, Research and Treatment*, 5-31.
- Kahraman, S. ve Pedük, Ş. B. (2014). *6, 7 ve 8. Sınıf Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Düzeylerinin Belirlenmesi*. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 137-150.
- Kırdök, O. (2004). *Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği Geliştirme Çalışması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kottman, T. ve Ashby, J. (2000). *Perfectionistic Children and Adolescents: Implications for School Counselors*. *Professional School Counseling*, 3, 182-188.

- Parker, W. D. (2000). Healthy Perfectionism in The Gifted. *Journal of Secondary Gifted Education*, 11(4), 173-183.
- Ram, A. (2005). The Relationship of Positive and Negative Perfectionism to Academic Achievement, Achievement Motivation, and Well-Being in Tertiary Students. Unpublished Master Thesis, University of Canterbury, New Zealand.
- Rheume, J., Ladouceur, R. ve Freeston, M. H. (2000). The prediction of Obsessive-Compulsive Tendencies: Does Perfectionism Play a Significiant Role? *Personality and Individual Differences*, 28, 583–592.
- Rice, K. G., Ashby, J. S., ve Slaney, R. B. (1998). Self-Esteem as a Mediator Between Perfectionisim and Depression: A Structural Equation Analysis. *Journal of Counseling Psychology*, 45, 304-314.
- Rice, K. G. ve Ashby, J. S. (2007). An Efficient Method for Classifying Perfectionists. *Journal of Counseling Psychology*, 54, 72-85.
- Shullman, S. ve Ben-Artzi, E. (2003). Age-Related Differences in the Transition From Adolescence to Adult hood and Links with Family Relationships. *Journal of Adult Development*, 10(4), 217–226.
- Slaney, R. B., Rice, K. G. ve Ashby, J. S. (2002). A Programmatic Approach to Measuring Perfectionism: The Almost Perfect Scales. In G.L. Flett & P.L. Hewitt (Eds.), *Perfectionism: Theory, Research, and Treatment* (pp. 63-88). Washington, DC: American Psychological Association.
- Somov, P. (2010). *Present Perfect: A Mindfulness Approach to Letting Go of Perfectionism and the Need for Control*. New Harbinger Publications.
- Stoeber, J. ve Eismann, U. (2007). Perfectionism in Young Musicians: Relations with Motivation, Effort, Achievement and Distress. *Personality and Individual Differences*, 43 (8), 2182-2192.
- Stump, H. ve Parker, W. D. (2000). A Hierarchical Structural Analysis of Perfectionism and Its Relation to other Personality Characteristics. *Personal and Individual Differences*, 28, 837-852.
- Terry-Short, L. A., Owens, R. G., Slade, P.D. ve Dewey, M. E. (1995), Positive and Negative Perfectionism. *Personality and Individual Differences*, 18(5), 663-668
- Tire, Y. (2011) Ön Ergenlerde Olumlu Ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik İle Algılanan Anne Baba Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.